

ПРАЦЯГВАЕМ УСЕБЕЛАРУСКІ МІТЫНГ!

Прыклад, які павінны ведаць усе.

(Прапанова прадстаўніка рэдакцыі газеты „Чырв. Зямля“)

Прамоўцы, якія выказваліся на мітынгу, адзначалі, што ў шмат якіх прадпрыемствах і ў вёсках адной моладзі цяжка будзе працаваць, што патрэбна дапамога дарослых.

Вопыт некаторых ячэй, якія ўжо правялі «суботнік», гаворыць за тое, што пры належнай падрыхтоўцы магчыма збярэцца ўдзел дарослых працоўных.

Яскравы прыклад паказала комсамольская ячэйка Наркамгандлю, якая, аднаючы, калі 40 чалавек, змагла ў «суботнік» уцягнуць удзельна больш дарослых рабочых і служачых.

Мы звяртаем увагу ўсіх слухачоў мітынгу, што гэтакіх вынікаў ячэйка дабілася, ня дзякуючы паперным паставам і агульным разважаным.

Ячэйка дабілася ўцягнення вялікага ліку беспартыйных рабочых і служачых дзякуючы індывідуальным, асабістым гутаркам з імі.

Ячэйцы ўдалося атварыць наво-

кал «суботніку» спрыяючую грамадскую думку і ў гэтым тлумачылі яе поспеху.

Сённяшняя некалькіх астатніх прамоўцаў будзе апавядаць аб выніках правядзення першых «суботнікаў».

Нашы слухачы павінны самым уважлівым чынам прыглядацца да мерапрыемстваў гэтых ячэй, скарыстаць іх вопыт.

Ячэйкі ад слоў перайшлі да справы. Мы на нашым мітынгу ўжо чуем правовы, аб практычных мерапрыемствах, аб канкрэтных грашовых выніках.

У мінулы нядзелю пачалі працаваць на «суботніку» першыя ячэйкі — першыя ластаўкі.

Кастрычнік павінен прынесці з сабою шырока разгарнуты «фронт» суботнікаў ва ўсіх прадпрыемствах, усіх вёсках Саюзнай Беларусі, пры ўдзеле, пад кіраўніцтвам «каманда» «склада», дарослых рабочых і сялян.

1 комсамалец і 7 беспартыйных.

Як ячэйка Наркамгандлю арганізавала суботнік у магазыне Дзяржвыдавецтва.

Прамова — уражанні тав. Родштэйна.

Нядзеля. Лі магазыну Дзяржвыдавецтва РСФСР натоўп выдзіўленых і ўхмыляючыхся. Плякат. Чытаюць доўга: «На ініцыятыве комсамольскай ячэйкі ўтвараецца суботнік...»

І дзень у магазыне быў такі, як і заўсёды, але чамусьці супрацоўнікі верова бегалі, та іншаму ўхмыляюцца. І спакійны пытаюцца на так. Кожны асабіста хоча хоць якую дробязь, але купіць.

Прыходзіць хлопчыкі маленькія, просяць «геаграфію Іванова» і даведаўшыся што няма, доўга думаюць і нарэшце на 10 кап. купляюць невялічкую кніжачку. Студэнты прыходзіць групы, гутарыць як праходзіць суботнік, выбіраюць патрэбны падручнік...

Суботнік. Служачыя толькі пачаў ад аднаго комсамольца, працуючага ў іх магазыне, аб ім даведаўся.

Моладзі ў магазыне — два чалавекі. Адзін беспартыйны, другі комсамалец. Яны доўга «індывідуальна апрацоўвалі» кожнага з супрацоўнікаў. Вывесілі плякат, адозву і нарэшце з дзесяці служачых запісаліся ўсе 10.

На суботнік не з'явілася толькі двое, па хваробе.

Выручка ад суботніка — 30 рублёў. Перайшоў з боку адміністрацыі ня было. Трэба адзначыць, што служачыя ўсе беспартыйныя. Першым вывёў свай прамовішча на падпісаны лісьце. Гранат, — рабочы ўпакоўшчык.

Дзень адрацонавы. Закрываюць вокніцы магазыну, і мы разыходзімся па хатах.

200 руб.—чыгуначнікі (Прамовы сакратара ячэйкі).

— Кольктыў цягі М. Б. чыг. ужо дагаварыўся з адміністрацыяй чыгуны і накіт працы на суботніку. Комсамольцы ўзяліся за адрамантаванне кляснага вагону. Гэта работа дасць 200 рублёў.

Да ўдзелу ў суботніку прыцягваюцца майстры-партыйцы. З кольктыўу прымае ўдзел 80 комсамольцаў.

— Жлобін. Комсамольцы гораду будуча працаваць на дэспіляванні вагодоў, частка — на чыгуныцы Комсамольцы дэпо на сваёй ініцыятыве рамантуюць, сумесна з дарослымі рабочымі, паровы.

На пабудовах.

Уражанні ўдзельніка.

(Ячэйка будаўнікоў пры вайсковых установах).

Яшчэ шэраг раіцца. Сква і вуліцы пустыя. Скупое сонца ледзь-ледзь прабіваецца праз каменныя плаці будынкаў і да нас даходзіць толькі радзікі, маленькія праменьні.

Халадна раіцца.

Мы ў лядох бегам па пустых сьцежках сквэру ў надзеі як небудзь сагрэцца. Мы бязмы. Сустракаем хлапцоў на павароце, бачым яшчэ ідуць.

Сем гадзін, а ўжо сабралася палова ячэйкі.

Ніколі.

Ніколі за ўсю пяцігадовую гісторыю нашай ячэйкі, ня прыходзілі за паўгадзіны раней.

8 гадзін і 15 хвілін.

Здаецца, усе.

— Ніяка!

— Каго няма.

— Раз, два, тры... і тры, — няма толькі трох.

Мы выходзім. Адзінокія абываталі, вышпаныя стады раней у чаргу за малом, прадыраючы вочы выдаўлена гадзіцы на нас.

— Адкуль!

— Сяжэце, адкуль іх нас!

А ўсіх ідзе 24 чалавекі — 48 руб., з якіх 12 беспартыйных.

— Добра!

— Што рабіць хлопцы з тымі, хто ня прышоў, — крычыць нехта з першых шэрагаў.

— Успяніц!

Прыходзіць доўга, сыход загарэў ўсё новыя і новыя прапановы...

Весека.

Мы ідем далей.

Прайшлі горад, мінулі бойкі — «апошні пункт», пачаліся разбураныя, шэрыя хаткі Серабранкі.

Нас сустракае дзяржурны па штабу і дэсантнік т. Мустафа Александровіч.

Мы ганарымся Александровічам, ён тут раней за нас і ўсё прыгатаваў.

Рыдзкі матэрыял на мясцох.

А раней яшчэ т. Александровіч сам прышоў і заявіў што будзе працаваць і аддае свой падвойны заробак (дзясцінікам у дзень адпачынку плаціць удвая) у карысць бясспартыйных.

8 гадзін.

Ах як шкада, што няма гудка, сёння ў гэтую хвіліну чамусьці так — хадзе — пачуць гэтыя хрыпаватыя, працяглыя гукі...

Нас абкружаюць і агідаюць чырвонаармейцы.

— Хлопцы, не падкачай!

Хто дошкі складае, хто зрабае стружкі і г. д.

Дзяўчаты нараўне з хлопцамі.

Сонца паднялося вышэй і нам здаецца што яно паче на летняму.

Прышоўшыя загадчык гаспадаркі і дэсантнік даіцца — за 4 гадзіны працы яны не чакалі гэтых вынікаў.

Наш суботнік дасць выніку «карысць». Падлічэце чытач, — прадавала 24 ч., кожны атрымлівае па 1 руб. 88 кап., ды дэсантнік яшчэ і піль хлапцоў сталароў, якія ўдзельнічаюць у 5 руб.

Цікава, як мы рытываліся. Студы і заг. гаспадарак, ня верылі і не давалі работ. Кожны ўсё ўхмыляўся, і праз сябе быццам смяяўся.

— Што яны зробіць. Навошта вам брацца...

Бюро наставіла пытаньне аб суботніку на парт-ячэйцы. Мы атрымалі згоду.

Пазачарговая заява.

СТАРШЫНЯ МІТЫНГУ. Таварышы! Дарэз на мітынгу з'явілася дэлегацыя ад рабочых і служачых шэрагу прадпрыемстваў і ўстаноў, якая ў нечарговым парадку просіць даць слова. Прэзідыум прадстаўляе слова прадстаўнікам дарослых рабочых і сялян і просіць іх шчыра адказаць. (Доўгія воплескі, узгаласы: «Няхай жыве ўдзел дарослых рабочых, сялян і служачых», зноў воплескі).

Выклікаем усіх працоўных Беларусі.

Мы дарослыя рабочыя і служачыя — працуем сумесна з моладзью.

Прыклад «наркамгандальцаў» трэба падтрымаць.

Наступныя дарослыя рабочыя і служачыя, якія аднаючы групоўкай Наркамгандлю, добраахвотна ўдзельнічаюць у суботніку моладзі:

- 1) Фукс, 2) Іваноў, 3) Вольштэйн, 4) Меламэд, 5) Бенькоўскі, 6) Брэгман, 7) Капкан, 8) Еліоўскі, 9) Гальман, 10) Гальперын, 11) Каролька, 12) Рыткін, 13) Цыпкін, 14) Цыпкін, 15) Шыфрын, 16) Калмановіч, 17) Ляшун, 18) Наумаў, 19) Гіцын, 20) Зайцава, (тэкстыльгандаль), 21) Чарны, 22) Бухман, (Наркамгандаль), 23) Мухіна, 24) Прохараў, 25) Пінікоўскі, 26) Лазарчык, 27) Шындлер, 28) Ярышоў, 29) Мурыловіч, 30) Аляксандраў,

- 31) Дубанецкі, 32) Ходан (прадстаўніцтва Тэжэ), 33) Гранат, 34) Галадзед, 35) Імянінік, 36) Матусевіч, 37) Віткоўскі, 38) Матусевіч, 39) Сосланд, 40) Родштэйн 41) Барановіч, 42) Пахамовіч, 43) Батвінік, 44) Фішман, 45) Шастаналаў («Продсілікат»), 46) Рэйбіцкі, 47) Куненскі, 48) Конюхаў, 49) Шары, 50) Рубец, 51) Шапіра (Гумтрэст), 52) Эпштэйн, 53) Гойхман, 54) Паўлаў, 55) Васільова (кредытбюро).

Гэтыя таварышы выклікаюць усіх працоўных БССР узяць з іх прыклад і прыняць актыўны ўдзел у «суботніку».

Першы заробак — 30 рублёў.

Прамова т. Міхайлава.

(Сакратар ячэйкі ЛКСМБ банкаўскіх устаноў).

Таварышы! Учора мы ўжо пачалі працаваць. У група — 10 комсамольцаў нашай ячэйкі і 6 гадзінаў у галоўнай ашчаднай касе прыступілі да працы.

Мы выпрацавалі сакрэтную, адважную работу. І яе даручаюць толькі нам.

Першая група пачала працаваць і першы заробак яе будзе каля 30 руб.

Другая група працуе сёння.

Мы правялі вялікую падрыхтоўку і дзякуючы гэтай, работа праходзіць на рэальна арганізавана.

Ніводнага хлапца, які-б спыніўся, ці ў часе работы лезаўся.

Робота патрабуе напружанай уважлівасці. Нам прыходзіцца правараць яе на некалькі разоў.

Парт-ячэйка, адміністрацыя пайшла настрэч, і рабіла ўсё магчымае, каб усея ячэйцы дзілі работу.

Цікава адзначыць, што на сходзе, вагі абгаварывалі пытаньне суботніка, ня бы-

Суботнік у ячэйцы абнаўскіх устаноў. Працуе першая група. Работы прэзьярае нам загадчыка галоўнай касы ашчаднасьці тав. Лунгін.

І так наша ячэйка паказала, што і ў савацкай установе, хлопцы пры належным старанні, могуць знайсці для сябе праду.

Суботнік у Нозыраве — ячэйкі будаўнікоў.

— Нехта зацягнуў: «На акраіне дэсці гораду...»

Так, акраіна — вёска, у лешным сансе мястэчка. Сінагог, крамачкі, гразь, нойкая саваіва, прыкрая цішыня...

Узыхлі на гару.

У вадзікі сінаі ілсы, справа бразгаў дагнік, мёрна пастухавалі на стыхах, а ўніз адналася вёска N-а.

І ўсё-ж вялікіх пажвакаў стотла сакратару т. Мідзельсенай дабіцца работ на агульным сходзе толькі адзін хлапец сказаў, што ў нядзелю ён заняты і змораны.

А ўвесь сход аднагалосна з улікам пароніў ілці працаваць.

І так мы ўжо адрацонавалі адны з першых, на падарунак Вялікай Кастрычнікавай рэвалюцыі.

Што робіць Пацічоўская ячэйка.

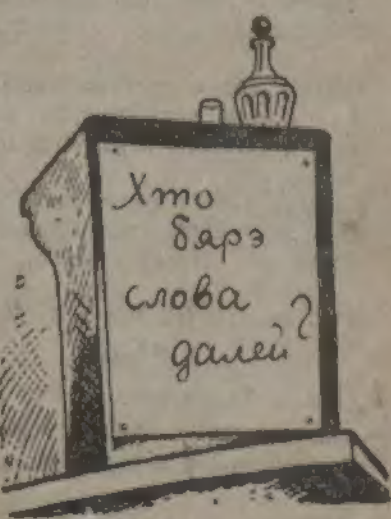
(Прамова і сакратара ячэйкі Пятруся Чыкуна).

Таварышы!

Наша ячэйка практычна 10-цігоддзе Кастрычніка адзначыць наступным парадкам:

Будзе наладжаны нядзельнік ячэйкі ЛКСМБ з сямінак моладзью для правядзення дэманстрацыйнага шэрагу.

Цяпер праводзіцца сход сямінак моладзі, дзе абгаварваюцца пытанні сямінак моладзі 10-цігоддзя Кастрычніка, выбары дэлегатаў на рэальны сход сямінак моладзі, які адбудзецца 23 кастрычніка ў Сімавічах.

Цана чалавека ў комсамоле.

У нас мала чуласьці, мы часта не дапамагаем і не падтрымліваем сваіх таварышоў у цяжкія хвіліны жыцця.

За пасяджэннямі мы часам не прыкмячам жывых людзей. Дзякуючы бяздушным, цыркулярным адносінам да чалавека, многа добрых комсамольцаў сыйшлі з нашага шляху.

Нам трэба, каб у нашай арганізацыі, у ячэйцы было сяброўства і згуртаванасць комсамольцаў, нам трэба ўмець „зубамі весці барацьбу за кожнага чалавека ў комсамоле“.

„Не ратуйце мяне, я нікому не патрэбная!“

Батрачка Казлоўская прыйшла на шылькі завод „Комінтэрн“ у канцы 1926 году. Далі ёй працу прыбіраць два агульнажыццёвыя прыборы. Пасілі—30 рублёў—быццам нічога сабе.

Была Казлоўская заўсёды сумная, часта ў кутку аб чымсьці плакала. А з боку мужчыны, асабліва з агульнажыццёва, заўсёды бачыла насьмешкі, грубіянства. Была яна ня надта прыгожая, „сяя фі-“

На сходзе дзівачы гаварылі:

— Ня раз палачаш, ня раз сьвет стане ня мілым, калі пры рабоце лаціць цябе апошнімі словамі.

Там-жа падалі пісьму: „Таварышы, навошта гаварыць аб памершай, зьвярнеце ўвагу на В. Я., якая прыходзіць на работу і плача, бо дрэнна жыве“.

А колькі іншых ёсць неформальных пачынаў, якіх даводзіць да роспачу, якіх

уць яны ў агульнажыццё, маюць 3 аршыны жылой плошчы на 4 чалавекі.

Фабкам, комсамольскай ячэйка звыкліся з такім становішчам і адносяцца да гэтага з невялікім халадом. Факту самагубства работніцы яны ня прыдалі аніякага значэння, прытэся іх прымусяць думаць і што-небудзь рабіць у гэтым напрамку.

Два разы выязджалі прадстаўнікі АК і РК, зьвярталі ўвагу арганізацыі заводу на гэтыя хваробныя зьявішчы. Цяпер толькі прыняты шэраг мерапрыемстваў па палепшанні бытавога жыцця моладзі. Партыйныя, профсаюны і гаспадарчыя арганізацыі павінны прыняць шэраг неадкладных мерапрыемстваў у адносінах ліквідацыі жылога крызісу.

Яндальскі.

Выключылі—і баста.

(Ячэйка харчовых заводаў, Менск).

Калісьці Брудэр—маляды рабочы заводу „Пролетары“—уступіў у комсамол і, вядома, атрымаў комсамольскі білет. Білет быў беленькі, чысьценькі і Брудэр ралітай яго пакінуў такім на ўвесь час, інакш кажучы, Брудэр не плаціў сяброўскіх узносаў 8 месяцаў. Ніколі ён ня прыходзіў і на сход ячэйкі.

Калі Брудэра выклікалі на пасяджэньне бюро і сход ячэйкі, ён таксама не зьявіўся. Паўстала пытаньне: Ці карысны гэты чалавек комсамолу?

— Вядома, не.

Але тут-жа паўстае іншае пытаньне: а якіх-ж прычынах выклікалі выдбайны адносіны Брудэра да сваіх комсамольскіх абавязкаў? Гэтае пытаньне ячэйка захацела сабе не паставіць. Аднак на яго быў адказ: выключыць Брудэра з комсамолу.

Заўважта-ж выключыць? Па саюзнаму статуту за такіх учынкаў комсамольцы механічна выбываюць з арганізацыі, але ня выключэнца з яе. Выключэнне малядога рабочага Брудэра азначае для яго амаль поўную неагачымасць зьяўляцца ў шэрагі комсамолу.

Трэба ячэйцы перагледзець сваю паставу і зацікавіцца аб прычынах учынкаў тав. Брудэра.

У НАШАЙ ЗЬМЕНЕ.

Пад праменьнямі сонца.

(Дрыбіна, 1-шы атрад імя тав. Крупскай).

Мы маем агарод, які піонэры апрацоўваюць колектывна. У агародзе ёсць 50 градак агуркоў, буракоў, морквы, турнепсу, рэдзьмы і адна чвэртка дзесяціны бульбы. На гэтым самым агародзе ёсць піонэрская пляцоўка, дзе братва праводзіць розныя гульні і прымае сонечныя ваньны.

11-га ліпеня мы правялі экскурсію

М. Шыфры.

Натуралістам—вялікая ўвага.

(Ворша).

Краянаўча-натуралістычная прада ў Аршанскай аб'яднанай піонэраарганізацыі разгорнута досыць моцна. Цікавіцца гэтай працай ня толькі піонэры, але нават і неарганізаваныя дзеці. Пры школах і атрадах мюльце гурткі юнатаў. А пры атрадзе працасветы № 8, дык за добрую працу маленькія натуралісты атрымалі падяку за подпісам прэзыдэнта Акадэміі Навук.

Райбюро ЮП склікала канфэрэнцыю з

пытаньнем аб краянаўча-натуралістычнай працы, і інфармацый аб працы гэтага прыкладнага гуртка.

Конфэрэнцыя прайшла жыва, прысутнічала больш 40 чалавек піонэраў, неарганізаваных дзяцей. Конфэрэнцыя вынашчала шэраг дэдаў працы і выбрала гар. бюро юных натуралістаў з 3-х сяброў і 2 кандыдатаў, якое будзе праправаць пры піонэрскай рабінце. Піонэр

Дзеці—„нянькі“—піонэркі.

Галавоўскі атрад піонэраў правёў працу сярод малалетніх „нянькі“.

Зьвеньні задаліся мэтай зацікавіць „нянькі“ сваёй работай. У выніку—4 „нянькі“ уступілі ў атрад. Атрад паставіў перад сабою задаўцягнуць за лета ўсіх „дзяцей-нянькі“ свайго раёну.

Мы спадзяёмся, што гэта нам удалася выканаць.

Самі пераплятаем кнігі.

(Мястэчка Старобін).

Да гэтага часу пры нашай сямігодцы ня было пераплётнага гуртка, і кожнаму вучню прыходзілася плаціць за пераплёт кнігі па 30 кап.

Таксама школьнікі пераплацілі кнігі вельмі хутка рэвалю. Але цяпер, па ініцыятыве піонэраў і вучняў 7-й класу, арганізаваны пераплётны гурток, у якім працуюць вуч-

ні старэйшых груп. Школа зааказала для гуртка варштэнажом, што каштавала ўсяго 5 рублёў, раўніком гуртка зьяўляецца піонэр-коміслец, вучань 7-ай групы. Гурток цяпер у шую чаргу пераплятае школьныя кнігі.

РЫБАН

Па 3-5 капеек—кітайскім дзецям.

4-га ліпеня мы адзначалі вечар усеі піонэраарганізацыі разам з неарганізаванымі дзецьмі. Прысвацілі яго алошнім здарэньням у кітай. Перш за ўсё мы заолухалі дзідак аб здарэньнях у кітай; што гэта за краіна і што ёй „обіца“.

Піонэры зразумелі дрэннае отановішча кітайскіх дзяцей і тут-жа вынеслі паставу даць па 3-5 кап. на дапамогу ім.

На вечары было сабрано 30 рублёў. Т сама быў напісаны ліст да дзяцей кітаю.

Пасля гэтага, мы наладзілі паставу аб жыццёвых кітайскіх дзяцей і прадаставілі вала кітаю кіно-навіну.

66-ты атрад правёў абтварэньне ў коры кітайскіх дзяцей.

ШАПІРА І ТАУГЭР.

гуртаў, яе гаварылі пра яе.

— Ёсь пашла „божая кароўка“! — І што гэта за дзяўчына — непадобная на іншых? І хаціць добра ня ўмець!

— „Няпрыгожая, уродлівая—нікому непатрэбная!“ — так гаварылі многія. І калі адваі хлапец хацеў на ёй жапіцца, хлапца абсымлілі і ён не кінуў.

У канцы жніўня гэтага году ўкружком ЛКСМБ атрымаў з больніцы паперку: „Казлоўская, комсамолька заводу „Комінтэрн“, прыняла атруту, памерла, Просімі пахаваць яе“.

Яна, як потым расказвалі, плакала і прасіла, каб яе „нікому непатрэбную“ ня везлі ў больніцу, не ратавалі.

перашкаджаюць актыўнасці моладзі ў яе грамадзяна-палітычным жыццё і працы заводу. П'яства, халіка, азартная кардэжная гульня, асабісты інтарэс у першую чаргу, неарганізаванасць, пасыўнасць—у гэты час мае значнае месца сярод моладзі заводу.

Вельмі мала збіраецца рабочых на сход, былі выпадкі, калі зрываўся сход таму, што рабочыя ў клубе гулялі ў лато і карты.

Моладзь выпісвае ўсяго 18 газет на 200 чалавек усеі моладзі заводу. Кніг зусім ня чытаюць, больш за ўсё цікавіцца кіно і вачоркамі.

У самых дрэнных умовах жывуць прыемныя, асабліва дзяўчаты. Жы-

Андрэй Александровіч.

Паўстанцы.

(Працяг. Пачатак глядзі ў папярэднім нумары).

Для пастановак у дні Кастрычніка.

Марына

Ня думаю, але... я веру і ня веру...

Людковіч

Разьбіць жыццё? Патвоіму разьбіць яны? Марына, не чакай... Мы будзем жыць шчасліва.

Ты галіш вругом, гэта-ж ўсё тваё!

Марына.

Заўсёды, дзець у дзець будзе бурлівым, а значна, так і прав ўсё жыццё...

Людковіч

Цяпер я зразумел... Марына, у дзець шлюб прымушу я сьміль прысягу табе даць. Ты думаеш, што я дрыжу, баюся згубіць, Марына я гатоў хоць сьміль валаваць. Салдаты—судзі мне, і толькі адно

слова—сьмерць злотую галінуць бунтаўшчыкі. І гэты будзе дзець, рашучы мой суровы, ня будзе больш парогі біць і енчыць мужыкі...

Марына, бачу я ты не даеш мне веры? Вось зараз пільма ляжа вёска прада табой. Даволі ўжо дярпець, даволі ўжо, прама меру,

Адна хвіліна! І толькі я з табой!

Марына

Чакай... Хадзем адсюль зусім мы, туды дзе возера палашча бералі. Настрой такі ў мяне, а толькі так злюбімы,

да сьмерці будзем разам, Людковіч, дарагі...

— (Прышліліся і галубяцца).

Селянін, прабудзіўшыся, узняў галаву і баязлівым голасам нібы просіцца

О, не-не-не!.. яго вы не забілі, ён сам, ён сам памерці захацеў...

Марына

(спалохаўшыся)

Хто ён? Адзук?

(чуецца ціхі сьпеў дзяўчат)

Селянін

А глуха бор шуміць...

Марына

Цудоўны чалавек!..

Людковіч

Пакіньце, бачыш, авар'яцеў.

А там ужо, вось чуеш, песьні хоць праз сьміль.

Не! я ня стрываю, мушу іх спыніць.

Марына

Пойдзем! Там дз возера шапочуць верба-лозы,

будзем там за несячыкам, зоркамі сачыць.

(пашлі)

Селянін

Русалачкі вадзілі...

Ножкі далаваў іх...

Надмагільным сьпеў...

...Нажамі!.. (баязліва спыняецца)

Не, ён сам, ён сам памерці захацеў...

А палашча сенажаць...

Дождз біў градам...

Во... эваны хаўтурныя зьявіцца...

павы збіраюцца... нарада...

...народ ідзе...насясець...

нажамі...

Не, ён сам,

ён сам памерці захацеў...

Піючы сумную песьню, павольна ўваходзіць чатыры дзяўчыны, але ўгледзеўшы селяніна зара-жа спынілі песьню.

1-ая дзяўчына

Беды, як любіў ён, як любіў ён сына,

прадаваў, вучыцца можаць яму даць...

2-ая дзяўчына

(пра сябе)

Быў такі прыгожы... і адна хвіліна,

ад рукі нявоі цяжка так сьмалаў.

Памыхае да селяніна, прыгавяе яму га-

гаву, папраўе вяртатку. Селянін баязліва адмахваецца рукамі з словамі: „не, ён сам, ён сам...“ дзяўчына яго супакойвае і неза-

доўга разам з ім выходзе).

3-ая дзяўчына

(Залужаючы, на тэры відзе прыбітасць інстру)

Эх, ты, доля-доля...

1-ая дзяўчына

(Гледзіць на селяніна, якога 2-я дзяўчына вядзе)

Пошта за цябе—затоніць у крыві...

3-ая дзяўчына

Цяжкі крыві... прыдзі, прыдзі ты воля,

прыдзі, і хоць хвіліну з намі нажылі...

4-ая дзяўчына

Калі ўдэк туды Васіль Патроў з Рыго-

раі,

на іх сьлядах хацела бегчы я...

Але пашла-б, у хаце шчо больш гора!

Я засталася... а віна-ж чыя?

3-ая дзяўчына

У той-жа дзець Сымонаву Гаулю

прыехаўшы салдаты згубілі... на век!..

О, цяжкі крыві...

1-ая дзяўчына

У ланцугі закулі,

жыццёвай стаў вясчасьны чалавек.

Ня веру я, каб так і засталася, сагоўня, наўтра загіне гэты дым.

3-ая дзяўчына

Жыві і спадавайся...

4-ая дзяўчына

Няўжо так дацалася шчэгольнікам быць?

1-ая дзяўчына

О, прыдзе воля ўсім!

3-ая дзяўчына

Хадзем, дзяўчаты, вечарам блукацца,

хто ведае... а дома працы лямчэ шмат.

1-ая дзяўчына

Навошта жыць, калі ўсё баяцца!

3-ая дзяўчына

Ты сьмелая, а вось каб тут убачыў кат?

4-ая дзяўчына

Аксана пашла з Янны,

бедная дзяўчына!

Разьбілі шчасьце...

3-ая дзяўчына

Як ён яе любіў...

Жыццё, жыццё адна толькі хвіліна.

1-ая дзяўчына

Палжэ той чорнамазы, ці адного згубіў?

І хлопцы нашы бедныя, да зважылі з сіла выбіліся...

4-ая дзяўчына

Што цяпер панаць?

1-ая дзяўчына

Валікае паставілі задаўнемі!

3-ая дзяўчына

Ці хваце бедным сіла?

1-ая дзяўчына

Даволі ўжо крыві!

3-ая дзяўчына

Хадзем...

1-ая дзяўчына

Чаго? Як і заўсёды прыбе ў хаце знойдзі калі ён зьмоча, тут лепш пасядзім.

А тады прама полаў, валам шча прай-дем...

4-ая дзяўчына

Дык давайце песьню...

Бо сумна штось адным...

(Павольна паяць песьню-трыо; змучаны глыбокі сум-ніволя)

За жывом у полі, праца сьлёзы вяс. А мая няволя песьню мне іле.

Эх, сьпявай няволя, вяселье сьпявай! Мо' убачыць волю наш забраны край.

Ой, гулі дубрава, вецер, ты, сьпявай. Цярыць бал врывавы наш забраны край.

Эх, няволя-пана, Ой, пакінь мяне. Новы дзень настане ў нашай старане.

(Рэплет чуецца далёкі гоман-шуміць)

3-ая дзяўчына

Чакайце, што гэта за крыві?

1-ая

Дружна спаткаем таварыша ўрадкая.

Комсамольцы, дэмабілізаваныя чырвонаармейцы--прыкладныя гаспадары ў вёсцы.

Падлічыце ўсе свае перамогі і дасягненні на фронце ўздыму сельскай гаспадаркі.

Комсамольскія ячэйкі, як вы рыхтуецеся да ўдзелу ў конкурсе на лепшае правядзеньне Кастрычнікавай гадавіны.

Ад панажойшчыны--да радаснага жыцця.

Абаронім заваёвы Вялікага Кастрычніка.
(Вёска Заказінец, Смалевіцкі раён, Меншчына).

Калі агняпунца пазнах, дык убачым, быццам нешта адзівава, прыбывае адарылася ў нашай вёсцы Заказінец.

Да Кастрычнікавай рэвалюцыі наша вёска была амаль-што самай беднай і забітай на ўсім раёне.

Усе старыя і людзі сярэдняга ўзросту амаль зусім няписемныя, гэта значыць, што блізка на было школы, а трэба было хадзіць да 5 вёрст.

Малады толькі тое і рабіла, што п'ямотавала і гуляла ў карты. Іншага занятку ня было. Газет і кніг ніхто і ў ачы не бачыў.

Гаспадарылі зусім пастарому. Капашылі ніхто ня сеяў, пра сарадзю і парослоўды ніхто і ня чуў нават. Панажойшчыны араі вельмі позна, а таму жылі не радзіла.

Вукабы селяні зусім мала. Бароў кармілі толькі саломаю, чаму і малака ня было.

Ніхто ніколі і ня думаў аб палепшанні пароды свінней і вагоў жыўдзя. Ніхто не карыстаўся сельска-гаспадарчымі машынамі. Малатарнаў было ўсяго 2.

Куплялі, калі што патрэбавалася ў прыватніка, які драў па сям скур. Ніколі не бачылі аграма.

Калі-ж узвяду нашы вёску цалкам, дык, яна адна з лепшых і перадных у раёне. Існуе сельска-гаспадарчы гурток, які вучыць сялян, як падмацаць гаспадарку. Кожны гаспадар засявае калянашнай амаль не чацвёртую частку ўсёй зямлі, папар арацца ў маі-чэрвені месяцы, сеюцца віна, сарадзю, караньплоды ў кожнага гаспадару.

Сёння сартаваным насеннем, прагучваюць фармалінам. Некаторыя сёння рэдавымі селякамі, якія бяруць з пратнага пункту.

Дзёна гаспадаркі перайшлі на шматполье. На ўгнаенне снарыстоўваюцца торф. Ёсць шэсць гаспадароў-даследчыкаў, якіх вывучаюць сельскую гаспадарку. Сяліне даследчыкі сёння азямую віну, адуць рахунковыя запісы ў сваіх гаспадарках. Хлявы для жывёлы паляпшылі, з вокімамі, уцяпленням, высокімі.

У многіх пароблены дацкія кармункі, і корм дасягае жыўдзя па норце. Заводзяць іржыцкай пароды свінней, а таксама і паляшчаюцца кароны.

Організавана магірацыйнае і тарфяное таварыства. Ёсць думка ў сялян арганізаваць у комуна, набыць трактар і г. д.

Школа зусім блізка, усе дзеці вучацца. Амаль ня ўсе гаспадары вывучаюцца пайшчынай спажывацкага і крэдытнага таварыстваў.

Амаль ня кожны гаспадар чытае газету. Організавана чырвоны куток, дзе кожны чытае кніжкі, атрымлівае розныя парады і піна звыш.

Ёсць ячэйка ЛКСМБ, хоць яшчэ крыху маладая.

Сельска-гаспадарчы гурток мае дыплом і на агульным конкурсе атрымаў прэмію 50 рублёў, за якія куплена сучасная для сярёў сельска-гаспадарчага гуртка.

Шмат чаго яшчэ даў нам Кастрычнік. Наша сялянства гэта разумее і ў патрэбны час дружна выступіць на абарону Кастрычнікавых заваёў.

М. А. Пятроўскі.

Абаронімся ад „чырвонага пейня“.

(Горні, Аршанская акруга).

У Горнах па ініцыятыве КОМСАМОЛЬЦАЎ вытворчых ячэек і ячэйкі Беларускай Дэяржаўнай Акадэміі сельскай гаспадаркі арганізавана комсамольская пажарная дружина.

У не ўваходзяць 39 комсамольцаў--халапоў і 3 комсамолкі. Дружина мае свае коні, машыны і пажарныя бочкі.

Я. К.

Міжнародны альяс.

Кастрычнік -- усясьветнае рабачае сьвята.

Рэакцыянеры Францыі ня ўціхамірваюцца.

Рыхтуецца новы налёт.

Каб ацаніць расійскую рэвалюцыю, трэба наладзіць з ёю цесны кантакт. Францускі ўрад патрабуе аднаўлення т. Ракоўскага. Ірывавае рука ангельскага імперыялізму да „працаў“.

У краіну соцыялізму.

Кожны дзень тэлеграф прыносіць паважаныя аб падрыхтоўцы рабочых дэлегацый для пазездкі ў СССР з 10-й гадавіны Кастрычнікавай рэвалюцыі.

Амаль не ўва ўсіх буржуазных краінах арганізаваны камітэты па пасылцы дэлегацый.

Пры гэтым цэнтральная камісія па пасылцы дэлегацый у СССР, азважылася з прапановай да іншых дэлегацый, каб ўдзельнічаць у Маскве канферэнцыі ўсіх-важных дэлегацый, каб абгаварыць пытаньне аб ваеннай неабходнасці і сроках звароту Савецкага Саюзу.

У той час, калі французскія рэакцыянеры выдучу шалёную кампанію супроць СССР, калі ангельскі кансерватыўны ўрад імкнецца арганізаваць „хрыжыны паход“ супроць краіны растуцкага соцыялізму, ў гэты самы час важныя пралетары жадаюць утварыць самую цесную сувязь з працоўнымі СССР.

Нім ужо больш ня вераць у хлусню буржуазнага друку.

Камітэт па сьвяткаваньні 10-цігоддзя Кастрычнікавай рэвалюцыі ў Францыі, у

сваёй адрасе зазначае, што савецкі ўрад заўсёды завуляў аб сваёй волі да міру і захаваў прыхільныя адносіны да французскага народу.

„Каб ацаніць расійскую рэвалюцыю, гаворыцца ў адрозьне, трэба наладзіць кантакт з ёю на месцы праз дэлегацый, якія мага-б нам даць дакладныя маляныя тое адзівавае працы, якая ажыццяўляецца ў СССР“.

У адрозьне прапануецца ствараць мясцовыя камітэты сьвяткаваньня Кастрычніка ў кожнай правінцыі.

На пакрыццё выдаткаў, зьвязаных з пазездкай дэлегацый, па ўсёй краіне распачынаецца збор грошай.

Прымяджаюць выдатныя вучоныя.

У Лівінградзе атрымана паведамленьне аб тым, што на Кастрычнікавыя ўрачыстасьці прыедзе 80 прадстаўнікоў савецкай калёніальнай народнаў.

Прыедуць пісьменьнікі, журналісты, юрысты, вучоныя і грамадзкія дзеячы з Кітаю, Аравіі, Індыі, Паўднёва-Амерыканскіх краінаў, негры і г. д.

Апроч таго, прымяджае група выдатных вучоных у сьладзе каля 60-ці чала-

век з усіх дзяржаў Заходняй Эўропы, Амерыкі і Аўстраліі.

Іх бачыць, удзель у сьвяткаваньні прымуць ня толькі пралетары зямной кулі, але і істэлігенты.

Вааумоўна ня выключана тое, што ў асобных краінах буржуазны ўрад забароніць пасьляку дэлегацый, высуе шмат перашкод, каб не дапусьціць аднаўлення ўсясьветнага пралетарыату з пралетарыямі СССР.

Аднак, ім можам не сумнявацца, што дзясятка гадавіна Кастрычніка будзе адзначана грандыёзнай дэманстрацыйнай інтэрнацыянальнай салідарнасьцю пралетарыату, які прыдзе ў краіну соцыялізму з усіх канцоў сьвету.

Гэтых дэлегатаў працоўных СССР чакаюць і будучы вітаць з аналікім энтузіязмам.

Два лягеры ва Францыі.

Каб лепш зразумець сутнасьць барацьбы, якая вядзецца ў лягерах французскай буржуазіі адносна СССР, неабходна бліжэй прыглядзецца да самой буржуазіі.

Іна ськладаецца з двух лягераў, малых розных імкненьні.

Разрыў адносінаў Францыі з СССР патрабуе тым самым колы французскай буржуазіі, якія раней хацелі хаўрусу Францыі з парскай Расіяй і падрыхтоўвалі ўсасьветную вайну 1914 году.

Гэта заправілі сталінісцкімі і іншымі буйнымі трэстаў, якія нараць падбараць бліжэй да вугольных багачыню Нямеччыны.

Пагэтану ім падзвыжыла важна замагаць сама з ангельскімі нафтаўдасяні-камі, якія прытрымліваюцца таго-ж самага погляду.

Зусім іншы інтарэсы мае таа частка французскай буржуазіі, якая імкнецца ў сучасны момант да добрых адносінаў з намі.

Гэта група зьвязана з прадпрыемствамі французскіх калёніяў.

Іна зацікаўлена ў замацаваньні і пашырэнні калёніальнай моды Францыі.

Але на сваім шляху яна сустракае перашкоды з боку Англіі, вальчэнай калёніальнай дзяржавы зямной кулі.

Не гаворыць вораг Англіі. Праўда за апошнія гады абодзьяе групы французскай буржуазіі ўжо пасьпелі паказаць свой запраўны твар.

Калі першая група ў 1923 годзе аддзялілася ўзброеным захоп Рур, гэтай вугольнай часткай Нямеччыны, дык другая ў 1924 годзе зьвязалася з ачышчальнай вайны ў Марокко.

Якая з гэтых груп зьвязіцца пераможцаў у пытанні адносінаў з СССР--сказаць покуль што цяжка.

Але апошнія паведамленьні кажучь аб тым, што і французскі ўрад патрабуе аднаўленьня тав. Ракоўскага, які зьвязуецца нашым паўнамоцным прадстаўніком у Францыі.

У чым сэнс кампаніі супроць тав. Ракоўскага?

Француская рэакцыя перакапалася ў тым, што дасягнуць канчатковага разрыў франца-савецкіх адносінаў не ўдалося і таму яна хоча захаваць хоць адзін козыр у антысавецкай гульні.

Такіх козыраў для яе зьвязалася-б аднаўленьне Ракоўскага.

На-першае, гэта бааумоўна сядзеві-чала-б дрэнным адносінам, а лютым гэта папрыхтоўвала-б магчымасьць траўлі таго, хто прыдзе замяст Ракоўскага. Урашце гэта можа зьяніцца перашкодай у перамовах на франца-савецкай канферэнцыі.

Іа трэба сумнявацца, ў тым, што французскія рэакцыянеры шмат нашо-дзяць у пытанні адносінаў Францыі з СССР. Але трэба ведаць і тое, што ўза-емныя добрыя адносіны паміж дзьвюма краінамі карысны Савецкаму Саюзу, які

імаецца да міру, і Францыі--гаспадарскай і, асабліва, прамысловасьцю, мае патрэбу ў новых рынках.

Зноў рыхтуецца налёт.

Гэтымі дзямі ў Шанхай (Кітай) зьбіраўся збор фашыскага таварыства, зьбіраў створана на грошы і пад кіраўніцтвам ангельскіх рэакцыяных колаў.

Таварыства дзе магчымасьць уладваць у яго арганізацыі расійскім белагвардзейцам.

На белагвардзейцаў, якіх відаць, і будзе ўскладзена практычнае ажыццяўленьне „балавых“ задач фашыскай арганізацыі.

Цікава тое, што старшыні арганізацыі абраны ангельскі мэмарэнт Фіра.

Прамова Фіра была поўна азважы-най алошч і непавідажыня ў адносінах да вызваленай барацьбы кітайскіх працоўных мас і да Савецкага Саюзу. Іншымі прамоўцаў, таксама ангельцаў, у сваіх прамовах зьвязілі, што ад саюу трэба перайсьці да справы і перш за ўсё трэба ара-біць грунтоўную „дэмафікацыю“ паліты-кальна Савецкага консулята ў Шанхай.

Рука ангельскага імперыялізму ў Кітаі ня спыняецца рабіць свае прымамыя справы.

Працоўным Савецкага Саюзу яшчэ добра памятна налёт на нашых прад-стаўнікоў у Шанхай і Пекіне. Зусім сьве-жа кампанія французскіх рэакцыі супроць СССР, натхніцелом і кіраўніком якой зья-ўляецца таксама цыярдэлобам Англіі і ўсім тым, хто „прадуе“ на яе грошы.

Не пасьпела ўсё гэта, хоць крыху, зразнавацца іншымі падзеямі, якія пачаўся рыхтавацца новы налёт.

Пралетары Савецкага Саюзу падлічаюць усе гэты і змогуць прадставіць свой ра-хунак цыярдэлобам Англіі і ўсім тым, хто „прадуе“ на яе грошы.

А. А. А. А.

Дапамагаем будаўніцтву краіны

(Вільшчынская ячэйка ЛКСМБ)

З надыходам двухтыднёвага ўкладу ўкладваць, дыне 50-100 р., а тут можам у каас ашчаднісцы наша ячэйка вылу-чыла комсамольцаў з вёскі правасьці-сходы сільні, каб там растуаітаць за-дачу двухтыднёва.

Пабраўшы плякатаў і лістовак, пайшлі ў вёску. Сяліне слухалі добра, толькі ўшаміналі, што цар набраў грошай і пазад не аддаў. Пасьля сходаў ліх уклад-чыкаў пачаў навалячыцца.

Раней некаторыя думалі, што калі

уносіць капойкамі. І нашай яч. комсамолу пры ІІІІМ ня было ні аднаго ўкладчыка, апер 4 вучні маюць кніжкі налі ашчаднісцы.

Некаторыя ўкладчыкі па нашым сельсавеце, пры запаўненьні аякты, падкрэсьліваюць графу: „хачу дапа-магчы будаўніцтву краіны“.

Міхась Маркевіч.

Калі адна карова раўняецца траім?

(Вёска Лагоўшчына, Аршанская акруга).

Дзякуючы частаму наведваньню аграма, сільне зразумелі карысьць ад шматпоялы і з трохполкі перайшлі на дэсяціполье, пачалі сёньня карма-ваць травы, чым пазбавіліся ад бяскорміцы.

Калі прыбавілася корму, маладыя гаспадары-комсамольцы і дэмабілізаваныя чырвонаармейцы--пачалі купляць заводную жывёлу. Раней селянін часам меў 2-3 каровы, лепш кажучы--„хвастоў“, а малака нават дэсяцім ня было.

А зараз-жа той самы гаспадар атрымлівае ад аднаго каровы ў 2-3 разы больш малака. У некаторых селяні зьявілася нават і лішкі малака.

Каб іх раз-зумаа скарыстаць, было арганізавана малочнае таварыства.

Сяліне таксама арганізавалі машыннае таварыства, у якім ёсць на-ступныя машыны: міньарна, малатарна, спружыныя бароны, сепаратар і іншыя дробныя прылады.

Раней бляжылі бля хлеба мучыліся, а цяпер яны жывуць удастатку--добра гаспадарыць на абрэзанай у кулакоў зямлі.

Селянін.

Унутраны выгляд хлява з падлогаю і кармушкамі.

Чаму ня ладзяць у нас дарог.

(Слабадзі сельсавет, Лагойскага раёну, Меншчына).

Наша старшыня Гішэвіч увесь сельсавет добра ведае.

Калі яны прыдзеў у сельсавет, заўсёды ён на замку. Бачыць, Гішэвіч з бюракра-тыяй амагавецца.

Прыкладам яго формальных адносінаў, зрываючых політыку Савецкай улады, можа сьлужыць папраўка дарог.

Да такога важнага мерапрыемства Гішэвіч адносіцца вельмі халаднароўна.

Абвясціў сільні, пазнаваў на дарогу, і пашоў да сьве сенажацімі дамоў. Пасталі, пагутарылі, палаліся і разамі-ся сільніне, хапелі рабіць, але ня ведаюць дзе. Так і ня ладзяць у нас дарог.

Селянін.

